

Reforma visokoškolskog obrazovanja nastavnika u Crnoj Gori

Podgorica – 22. februar 2013.

Prof. dr Saša Milić
Univerzitet Crne Gore – Filozofski fakultet

sasamilic@ac.me

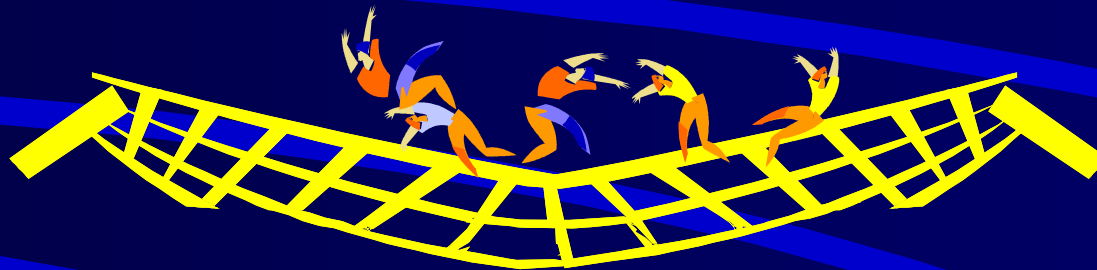
Osnovni cilj obrazovanja nastavnika

- Ovaj cilj može biti sveden na tri riječi:

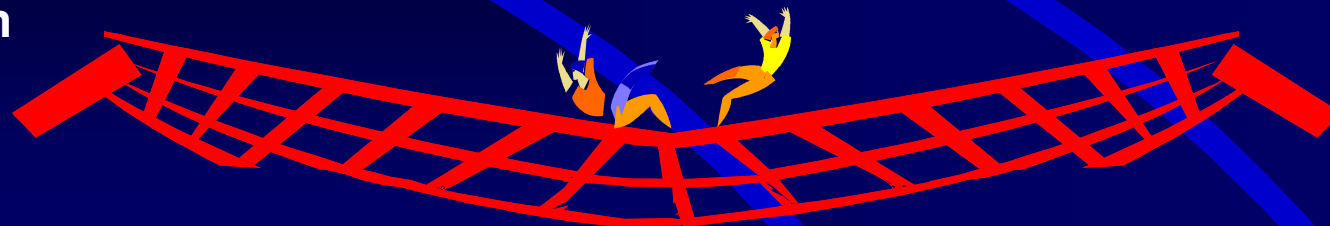
- Kvalitet;
- Fleksibilnost;
- Kompatibilnost;

**Traditional University
Education**

**Reformed University
Education**

Ključni dokumenti kao osnova za reformu visokoškolskog obrazovanja nastavnika

- **Svjetska deklaracija o visokom obrazovanju (Pariz, 1998.)**
- **Zajednička deklaracija o harmonizaciji strukture visokog školstva u Evropi (Pariz, Sorbona 1998.)**
- **Zajednička deklaracija evropskih ministara obrazovanja (Bolonja, 1999.)**
- **TEPE;**
- **Knjiga promjena obrazovnog sistema u Crnoj Gori (Podgorica, 2001.)**
- **Zakon o visokom obrazovanju RCG (Podgorica, 2003.)**

Obrazovanje nastavnika i Bolonjska deklaracija

- **jednosemestralnost:** svaki predmet sluša se i polaže u okviru jednog semestra;
- **multidisciplinarnost:** podstiče se što veća izbornost u okviru studijskih programa;
- **prohodnost studiranja:** koncepcija studiranja koja studentima omogućava redovno zadovoljenje studijskih obveza, bez zaostajanja;
- **podsticanje evropske saradnje (uporedivi kriteriji i metodologija) - sistem lako prepoznatljivih i uporedivih akademskih stupnjeva i uvođenje suplementa diplomi;**

Obrazovanje nastavnika i Bolonjska deklaracija

- **sistem dva obrazovna ciklusa: diplomski i poslijediplomski (3+1)+1;**
- **organizacija postdiplomskih specijalističkih studija u jednogodišnjem trajanju;**
- **uvođenje bodovnog ECTS sistema;**
- **unaprijeđenje mobilnosti: pristup studiranju, učenju i potrebnim servisima (studenti), priznavanje i vrijednovanje rada izvan matičnog univerziteta (nastavnici);**
- **podsticanje potrebne evropske dimenzije visokoškolskog obrazovanja (kurikulum);**

100%

50-70%
Tradicionalna
nastava

30-50%

Fleksibilnost:

Mjesto

Vrijeme

Metod

Specijalizacije

Osavremenjavanje nastave

- Uvođenje interaktivnih nastavnih metoda;
- **Više timskog rada studenata;**
- Podsticanje aktivnije uloge studenata u procesu studiranja /rad na studijskim projektima, učešće na seminarima, kreiranje eseja, učešće u akcionim i fundamentalnim istraživanjima/;
- **Unaprijeđenje komunikacionih vještina univerzitetskih profesora;**

Osavremenjavanje nastave

- Unaprijeđenje oblika i metoda ocjenjivanja studenata;
- **Kreiranje novih nastavnih programa i udžbenika;**
- Upotreba savremenih tehnologija u cilju podizanja kvaliteta nastave;
- **Organizovanje video-conferencing-a i ‘gostovanja’ profesora iz inostranstva;**
- Djelimično unaprijeđenje studentske prakse /projekat “Studentski volontarizam”/;

Novi nastavni predmeti

- **Savremeni obrazovni sistemi;**
- **Interkulturalna pedagogija;**
- **Pedagoška komunikologija;**
- **Menadžment u obrazovanju;**
 - **Socijalna pedagogija;**
 - **Rano obrazovanje;**
- **Upotreba kompjutera u obrazovanju;**
 - **Inkluzivno obrazovanje;**

Novi nastavni predmeti

- Ekologija i obrazovanje;
- Umjetnost i obrazovanje;
- Predškolski kurikulum;
- Psihopatologija djece i mladih;
 - Porodična pedagogija;
- Didaktika sa obrazovnom tehnologijom;

Novi master i doktorski studiji

- Master i doktorski studij pedagogije;
- **Master studij metodika jezika, matematike i poznavanja prirode i društva – učitelji;**
- Master studij **Obrazovne politike;**
- **Master studij Predškolskog vaspitanja;**
- Master studij **Inkluzivnog obrazovanja – u pripremi ;**
- **Master studij metodike nastave stranih jezika – u pripremi;**

Dileme

- da li je povećanje procenta prohodnosti/uspjeha studenta praćeno i podizanjem nivoa kvaliteta njihovog obrazovanja?
- da li je novi sistem školovanja doprinio rješavanju brojnih problema vezanih za potrebe prosvjetnog tržišta rada ili nije?

Dileme

- da li se dvociklični sistem visokoškolskog obrazovanja (3 +1) pokazao svrsishodnim ili ne?
- da li se samo manjim prekompozicijama nastavnih planova i programa mogu očekivati značajni efekti u pogledu rasta kvaliteta obrazovanja nastavnika?
- da li je i u kojoj mjeri ispoštovan princip izbornosti?

Dileme

- da li je princip jednosemestralnosti opravdao svoje postojanje i da li ga je moguće šablonski i unificirano primjenjivati?
- da li su učinjeni dodatni koraci u pogledu prelaska sa predmetne na modularnu nastavu itd.?

I z a z o v i

- **Nedovoljna pripremljenost nastavnog kadra na univerzitetu za promjene;**
- **Nedovoljno mogućnosti za istraživački rad i research-based obrazovanje;**
- **Nedovoljna i neadekvatna studentska praksa;**
- **Evidentno veća zastupljenost individualne inicijative nad institucionalnom;**

I z a z o v i

- **Nedovoljna modernizacija studijskih programa koji pripremaju predmetne nastavnike;**
- **Nedovoljna modernizacija učiteljskog studija;**
- **Neriješeno pitanje pedagoškog obrazovanja nastavnika u srednjim stručnim školama;**
- **Otvoreno pitanje mobilnosti studenata;**

Umjesto zaključka

Unaprijediti „imidž“ nastavničke profesije i razviti sistem privlačenja kvalitetnijih srednjoškolaca za odabir nastavničkog poziva ostaje naš trajni izazov!